

4

Mavesår

Hvad er et mavesår?

Hos raske personer er slimhinden i mavesæk og tolvfingertarm intakt og uden sår. Hvis slimhindens modstandskraft svækkes, kan mavesyren ødelægge slimhinden og fremkalde et sår enten i selve mavesækken eller i tolvfingertarmen.

Årsagen til mavesår

Langt den hyppigste årsag til mavesår er betændelse i slimhinden med bakterien *Helicobacter pylori*. Mange bliver smittet i barnealderen med bakterien, som derefter trives i mavesækkens slimhinde.

I langt de fleste tilfælde giver bakteriens tilstedeværelse ingen symptomer, men den kan medføre kronisk betændelse, som svækker slimhindens modstandskraft overfor mavesyre, og der kan komme et sår.

Et mavesår kan tillige opstå som følge af indtagelse af medicin indeholdende acetylsalicylsyre (fx Albyl, Magnyl, Aspirin, Treo, Idotyl) eller NSAID præparater, som er gigtt medicin (fx Brufen, Confortid, Naprozylin).

Tobaksrygning øger risikoen for udvikling af mavesår, mens fx alkohol og stærkt krydret mad ikke synes at have betydning for mavesår.

Det er muligt at stress kan medvirke til udviklingen af mavesår.

Symptomer

I mange tilfælde er der ingen symptomer eller de er svage og ukarakteristiske.

De mest almindelige symptomer er:

- Mavesmerter i perioder, svingende i styrke over døgnet eller fra dag til dag
- Sviende, brændende eller knugende smerter i den øverste del af maven
- Natlige mavesmerter
- Sure opstød eller halsbrand
- Lindring af smerter ved at spise, men smerterne vender tilbage med fuld styrke 1-2 timer efter måltidet
- Lindring af smerter med syre-reducerende eller syreneutraliserende medicin
- Kvalme, opkast, tidlig mæthed, fornemmelse og nedsat madlyst
- Hvis såret bløder, kan du have symptomer på blodmangel med træthed, svimmelhed og blegthed

Du kan godt have et mavesår, som bløder uden at du forudgående har haft symptomer.

Diagnose

Det er for usikkert at stille diagnosen på symptomer alene. Slimhinden i mavesæk og tolvfingertarm kan undersøges meget præcist med en mavekikkert (gastroskopi). En gastroskopi undersøgelse er derfor den vigtigste undersøgelse ved mistanke

om sygdom i mavesæk og tolvfingertarm.

Samtidig kan speciallægen tage vævsprøver. Vævsprøver kan tages for at udelukke ondartet mavesår, eller for at undersøge om bakterien *Helicobacter pylori* er til stede.

Pusteprover og afføringsprøver kan også bruges til at afklare, om du har *Helicobacter pylori*.

Behandling

Den mest almindelige behandling er den såkaldte trippelkur. Den består af medicin, som dels nedsætter syreproduktionen kraftigt samt 2 slags antibiotika (som dræber bakterierne). Behandlingstiden er 7 dage. Det er meget vigtigt, at du tager medicinen som foreskrevet og til den er slut, ellers øges risikoen for at kuren mislykkes. Der kan være lette bivirkninger til kuren, som diarre, fremmed smag i munden, kvalme og mavekneb, men de fleste klarer sig igennem behandlingsugen med kun lette eller ingen bivirkninger. Har du taget kuren, som du skal, er der 85-90% chance for, at du bliver helbredt.

Skyldes mavesåret ikke bakterien *Helicobacter pylori*, skal du kun have medicin som nedsætter syreproduktionen.

Gode råd

- Følg behandlingen til punkt og prikke
- Anvend kun acetylsyreholdig medicin og NSAID præparater når det er strengt nødvendigt og så kortvarigt som muligt
- Skift så vidt mulig acetylsyreholdig medicin og NSAID ud med Paracetamol
- Stop tobaksrygning

Opfølgning af behandling

Det er ikke nødvendigt at følge op på behandling af sår på **tolvfingertarmen**. Hvis kuren har virket, er du rask. Hvis symptomerne derimod kommer tilbage, bør du kontakte din læge.

Sår i **mavesækken** vil vi altid følge helt til dørs og sikre fuld heling af. Derfor skal du komme til ny gastroskopi undersøgelse ca. 4 uger efter behandlingen er slut.

Komplikationer til mavesår

Ved blødende mavesår og perforeret mavesår skal du altid indlægges akut.

Aleris Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Odense

J. B. Winsløvs Vej 17B
DK - 5000 Odense
Tlf. +45 3637 2880
odense@aleris.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk